

Vragen

Gautama, de historische boeddha, omschreef zijn ervaring onder de bodhi boom als: “Deze Dharma die ik verkregen heb is diepzinnig, moeilijk te doorgronden, niet met denken te bevatten, subtiel, door wijzen te doorgronden. Maar de mensheid schept er behagen in zich te hechten, heeft een passie voor hechtungen, verheugt zich in hechten”. Daardoor is voor mensen dit feit, namelijk het geconditioneerd zijn, deze keten van voorwaardelijk bestaan, moeilijk te doorgronden.

Vraag: Waaraan ben jij gehecht?

Alles is vergankelijk, onderhevig aan geboren worden en sterven, aan groeien en vervallen, aan ontstaan en vergaan. Daardoor is ook alles met elkaar verbonden. Gautama zag dit “voorwaardelijk bestaan”. De mensen zijn blind voor deze fundamentele voorwaardelijkheid door hun gehechtheid aan hun ‘plaats’. Je plaats is waar je het sterkst mee verbonden bent, het is het fundament waar het hele gebouw van je identiteit op berust. Voor Gautama was dat : zijn vaderland, maatschappelijke stand, zijn positie in zijn familie, zijn geloof.

Vraag: Wat is jouw plaats, wat bepaalt jouw plaats?

Het loslaten door Gautama van zijn ‘plaats’ leidde niet tot instorten tot psychotisch worden, maar tot het ontdekken een ‘grond’. Maar deze grond lijkt in geen enkel opzicht op de schijnbaar vaste grond van een ‘plaats’. Het is een niet-op-zichzelf-bestaande, voorbijgaande, onvoorspelbare, fascinerende grond die ‘leven’ heet.

Leven is een grondloze ‘grond’, als je het probeert vast te grijpen glipt het tussen je vingers weg. Deze grondloze ‘grond’ is niet het afwezig zijn van steun.

Deze grond laat je juist vrij, geeft je ruimte, hij staat geen moment stil. Gautama vergeleek deze ervaring met ‘een stroom instappen’. Het geeft geen kant-en-klare antwoorden op levensvragen, maar geeft wel een nieuw perspectief om deze vragen te beantwoorden.

Vraag: Hoop jij op een nieuw perspectief, zie jij iets van een nieuw perspectief?

NB

Vragen gebaseerd op teksten uit:

Bekentenis van een boeddhistische atheïst – Stephen Bachelor

Hoofdstuk 10 “Tegen de stroom in”